

Til lovforslag nr. L 29. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 10. december 1998

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om fondsmæglerselskaber og lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt ophævelse af lov indeholdende indskrænkninger i adgangen til omsætning af præmieobligationer m.m.

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til økonomiministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra Foreningen af Registrerede Revisorer.

Der er af økonomiministeren og nogle mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Centrum-Demokraternes og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 2, 6, 8-10, 14, 16 og 17 stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1-7, 10-15 og 18 stillede ændringsforslag.

Hvis det under nr. 7 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for de under nr. 8 og 9 stillede ændringsforslag.

Hvis det under nr. 15 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for de under nr. 16 og 17 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 2-7 og 10-15 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*, men vil stemme for de under nr. 1-4, 6, 7, 10-12, 14, 15 og 18 stillede ændringsforslag.

Hvis de under nr. 3 og 4 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for det under nr. 5 stillede ændringsforslag.

Hvis det under nr. 7 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for de under nr. 8 og 9 stillede ændringsforslag.

Hvis de under nr. 11 og 12 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for de under nr. 16 og 17 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 5-7, 10 og 13-15 stillede ændringsforslag.

Hvis det under nr. 5 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for de under nr. 3 og 4 stillede ændringsforslag.

Hvis det under nr. 7 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for de under nr. 8 og 9 stillede ændringsforslag.

Hvis det under nr. 13 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for de under nr. 11 og 12 stillede ændringsforslag.

Hvis det under nr. 15 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for de under nr. 16 og 17 stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til

vedtagelse med de under nr. 2, 5, 6, 8-10, 13, 14, 16 og 17 stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til titlen

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

1) I titlen udgår »samt ophævelse af lov indeholdende indskrænkninger i adgangen til omsætning af præmieobligationer.«

Til § 1

Af *økonomiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

2) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»01. § 11, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Uanset stk. 1 kan interne revisions- eller vicerevisionschefer tillige være interne revisions- eller vicerevisionschefer i tilknyttede virksomheder.«

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF og DF):

3) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter kapitel 10 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 10 a

Tilsynsudvalg

§ 30 a. Med det formål at føre parlamentarisk kontrol med Finanstilsynets tilsyn efter denne lov etableres et tilsynsudvalg.

Stk. 2. Udvalget, der nedsættes efter nyvalg, består af 1 folketingsmedlem fra hvert af de i Folketinget repræsenterede partier. Udvalget vælger selv sin formand.

Stk. 3. Hvert medlem af udvalget kan foranledige udvalget indkaldt til møde til drøftelse af Finanstilsynets tilsynsvirksomhed. Endvidere kan drøftelse i udvalget finde sted efter ønske fra økonomiministeren.

Stk. 4. Økonomiministeren kan efter udvalgets beslutning deltage i udvalgets møder.

Stk. 5. Til udvalget knyttes en sekretær, som ikke er medlem af Folketinget. Sekretæren skal stå i fast tjenesteforhold til Folketinget.

§ 30 b. Økonomiministeren holder tilsynsudvalget orienteret om sager vedrørende kriseramte fondsmæglerselskaber, der er underlagt Finanstilsynets tilsyn.

§ 30 c. Udvalget kan enten mundtligt eller skriftligt over for økonomiministeren tilkendegive sin opfattelse vedrørende de spørgsmål, som tages under behandling i udvalget.

§ 30 d. Den bevillingsmæssige kontrol med Finanstilsynet er ikke omfattet af udvalgets indseende. Udvalget kan dog i forbindelse med indhentelse af oplysninger blive gjort bekendt med generelle bevillingsmæssige forhold.

§ 30 e. Tilsynsudvalgets medlemmer og sekretær er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e underlagt tavshedspligt med hensyn til, hvad de erfarer i udvalget.«

4) I den under nr. 18 foreslåede affattelse af § 31 a indsættes i stk. 5 som nyt nummer:

»7) Tilsynsudvalget som led i den parlamentariske kontrol med Finanstilsynets tilsynsvirksomhed.«

Nr. 7-16 bliver herefter nr. 8-17.

Af et *mindretal* (FP), tiltrådt af et *mindretal* (SF, DF og KRF):

5) I den under nr. 18 foreslåede § 31 a, affattes stk. 5, nr. 8, således:

»8) Folketingets stående udvalg, som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen, om kriseramte danske fondsmæglerselskaber, der er trådt i betalingsstandsning, er under konkurs, likvidation, overdragelse eller rekonstruktion, dog således at fondsmæglerselskabernes enkelte kunder ikke kan identificeres.«

Af *økonomiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

6) I det under nr. 18 foreslåede § 31 a, stk. 5, nr. 9, indsættes før »Rigsrevisionen« ordene: »Statsrevisorerne og«.

Af et *mindretal* (FP), tiltrådt af et *mindretal* (SF, DF og EL):

7) Den under nr. 18 foreslåede § 31 b affattes således:

»§ 31 b. Som part i forholdet til Finanstilsynet anses det fondsmæglerselskab, som undersøgt efter § 31 vedrører, samt den, til hvem en af

Finanstilsynet truffet afgørelse i øvrigt retter sig.«

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af et *flertal* (S, KF, CD, RV og KRF):

8) I den under nr. 18 foreslåede § 31 b indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Endelig kan Finanstilsynet, når tilsynet tager en sag op vedrørende god værdipapirhandelsskik, jf. § 3 i lov om værdipapirhandel m.v., under særlige omstændigheder tillige tilkende partsbeføjelser til andre fysiske eller juridiske personer end de i stk. 2 og 3 nævnte. Partsbeføjelser kan alene tillægges, for så vidt angår den del af sagen, som har direkte og væsentlig betydning for den pågældende. Tilkendelse af partsbeføjelser skal ske under hensyntagen til beskyttelsen af fortrolige oplysninger om de virksomheder, der er under tilsyn.«

Af *økonomiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, CD, RV og KRF):

9) I den under nr. 18 foreslåede § 31 b indsættes som *stk. 5*:

»Stk. 5. Partsstatus og partsbeføjelser efter stk. 2-4 er begrænset til forhold, hvor tilsynets afgørelser træffes efter den 8. oktober 1998.«

Til § 2

Af *økonomiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

10) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 22, *stk. 1*, udgår »§ 21, *stk. 2*.«

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF og DF):

11) Efter nr. 5 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter kapitel 12 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 12 a

Tilsynsudvalg

§ 75 a. Med det formål at føre parlamentarisk kontrol med Finanstilsynets tilsyn efter denne lov etableres et tilsynsudvalg.

Stk. 2. Udvalget, der nedsættes efter nyvalg, består af 1 folketingsmedlem fra hvert af de i Folketinget repræsenterede partier. Udvalget vælger selv sin formand.

Stk. 3. Hvert medlem af udvalget kan foranledige udvalget indkaldt til møde til drøftelse af Finanstilsynets tilsynsvirksomhed. Endvidere

kan drøftelse i udvalget finde sted efter ønske fra økonomiministeren.

Stk. 4. Økonomiministeren kan efter udvalgets beslutning deltage i udvalgets møder.

Stk. 5. Til udvalget knyttes en sekretær, som ikke er medlem af Folketinget. Sekretæren skal stå i fast tjenesteforhold til Folketinget.

§ 75 b. Økonomiministeren holder tilsynsudvalget orienteret om sager vedrørende kriseramte investeringsforeninger og specialforeninger, der er underlagt Finanstilsynets tilsyn.

§ 75 c. Udvalget kan enten mundtligt eller skriftligt over for økonomiministeren tilkendegive sin opfattelse vedrørende de spørgsmål, som tages under behandling i udvalget.

§ 75 d. Den bevillingsmæssige kontrol med Finanstilsynet er ikke omfattet af udvalgets indseende. Udvalget kan dog i forbindelse med indhentelse af oplysninger blive gjort bekendt med generelle bevillingsmæssige forhold.

§ 75 e. Tilsynsudvalgets medlemmer og sekretær er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e underlagt tavshedspligt med hensyn til, hvad de erfarer i udvalget.«

12) I den under nr. 7 foreslåede § 77 a indsættes i *stk. 5* som nyt nummer:

»7) Tilsynsudvalget som led i den parlamentariske kontrol med Finanstilsynets tilsynsvirksomhed.«

Nr. 7-15 bliver herefter nr. 8-16.

Af et *mindretal* (FP), tiltrådt af et *mindretal* (SF, DF, og KRF):

13) I den under nr. 7 foreslåede § 77 a affattes *stk. 5, nr. 8*, således:

»8) Folketingets stående udvalg, som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen, om kriseramte danske investeringsforeninger og specialforeninger, der er trådt i betalingsstandsning, er under konkurs, likvidation, overdragelse eller rekonstruktion, dog således at institutternes enkelte kunder ikke kan identificeres.«

Af *økonomiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

14) I det under nr. 7 foreslåede § 77 a, *stk. 5, nr. 9*, indsættes før »Rigsrevisionen« ordene: »Statsrevisorerne og«.

Af et *mindretal* (FP), tiltrådt af et *mindretal* (SF, DF og EL):

15) Den under nr. 7 foreslåede § 77 b affattes således:

»§ 77 b. Som part i forholdet til Finanstilsynet anses den investeringsforening eller specialforening, som undersøgelsen efter § 76 vedrører, samt den, til hvem en af Finanstilsynet truffet afgørelse i øvrigt retter sig.«

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af et *flertal* (S, KF, CD, RV og KRF):

16) I den under nr. 7 foreslåede § 77 b indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Endelig kan Finanstilsynet, når tilsynet tager en sag op vedrørende god værdipapirhandelsskik, jf. § 3 i lov om værdipapirhandel, under særlige omstændigheder tillige tilkende partsbeføjelser til andre fysiske eller juridiske personer end de i stk. 2 og 3 nævnte. Partsbeføjelser kan alene tillægges, for så vidt angår den del af sagen, som har direkte og væsentlig betydning for den pågældende. Tilkendelse af partsbeføjelser skal ske under hensyntagen til beskyttelsen af fortrolige oplysninger om de virksomheder, der er under tilsyn.«

Af *økonomiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, CD, RV og KRF):

17) I den under nr. 7 foreslåede § 77 b indsættes som *stk. 5*:

»Stk. 5. Partsstatus og partsbeføjelser efter stk. 2-4 er begrænset til forhold, hvor tilsynets afgørelser træffes efter den 8. oktober 1998.«

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

Til § 3

18) Paragraffen udgår.

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 18.

Til nr. 2

Ændringsforslaget har til formål at præcisere, at interne revisorer, som det hele tiden har været tilsigtet, kan fungere i alle fondsmæglerselskabets koncerntilknyttede virksomheder.

Til nr. 3

Hidtidige erfaringer har vist, at det på grund af tavshedspligtsbestemmelserne i den finansielle tilsynslovgivning har været svært eller umuligt at udøve en reel kontrol med tilsynsmyndighederne og den ansvarlige minister. Behovet for den parlamentariske kontrol har vist sig i en række sager, herunder bl.a. Spar Nord-sagen, Færøbank-sagen og senest Hafnia-sagen. For at tilgode Folketingets muligheder for i sager af en vis betydning at kunne få adgang til de fornødne dokumenter med henblik på at påse, at lovgivningen overholdes, er det nødvendigt at etablere en særlig parlamentarisk konstruktion, som under iagttagelse af tavshedspligtsbestemmelserne i den finansielle tilsynslovgivning sikres den fornødne adgang til tilsynsmyndighedernes sagsbehandling. Konstruktionen kan på grund af Finanstilsynets tavshedspligt alene etableres ved lov. En sådan lov vil være i overensstemmelse med de gældende EU-forpligtelser på området.

Der etableres et tilsynsudvalg, som har til opgave at føre parlamentarisk kontrol med finanssinsynets virksomhed. Hvert af de partier, der er repræsenteret i Folketinget, udpeger efter nyvalg et medlem af tilsynsudvalget.

Udvalget, der holder møde efter anmodning fra et medlem, kan indhente oplysninger om alle dele af Finanstilsynets tilsynsvirksomhed. Den ansvarlige minister er forpligtet til af egen drift at orientere udvalget om sager vedrørende kriserammede institutter, der er undergivet Finanstilsynets tilsyn.

Tilsynsudvalget kan over for den ansvarlige minister tilkendegive sin opfattelse vedrørende de spørgsmål, udvalget behandler, men er i øvrigt ikke beføjet til at træffe beslutninger vedrørende konkrete sager, der forelægges udvalget.

Tilsynsudvalgets medlemmer er underlagt tavshedspligt efter straffelovens §§ 152-152 e med hensyn til enhver oplysning, de under deres hverv bliver vidende om.

Til nr. 4

Bestemmelsen indsættes med henblik på at fastslå, at Finanstilsynets tavshedspligt ikke er til hinder for, at tilsynet eller den ansvarlige minister videregiver oplysninger til det under nr. 3 foreslåede tilsynsudvalg.

Til nr. 5

Det har gentagne gange vist sig umuligt for Folketingets stående udvalg at få oplysninger vedrørende de finansielle institutter – oplysninger, der er nødvendige for, at lovgivningsmagten kan udføre den almindelige parlamentariske kontrol med forvaltningen. Det er forslagsstillernes opfattelse, at de gældende regler må betragtes som værende både unødigt stramme og retssikkerhedsmæssigt stærkt betænkelige. Dette skal ses i lyset af, at den skærpede tavshedspligt ifølge Justitsministeriet ikke er direktivbestemt. Det fremgår således hverken af 1. eller 2. banksamordningsdirektiv, at der ikke kan videregives fortrolige oplysninger til Folketingets stående udvalg, hvorfor der klart er tale om en overimplementering. Det fremgår således også af advokat, dr.jur. Jan Schans Christensens »Eneudredning om partsbegreb og tavshedspligt i den finansielle tilsynslovgivning« udgivet af Erhvervsministeriet i september 1996, side 101 ff., at en række andre EU-lande i deres nationale lovgivning har hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger til parlamentsudvalg.

Det foreslås, at den ansvarlige minister skal kunne videregive fortrolige oplysninger vedrørende kriseramte institutter m.v. til Folketingets stående udvalg som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen. De pågældende folketingsmedlemmer, der modtager oplysningerne, vil i medfør af § 31 a, stk. 6, blive omfattet af tavshedspligten i stk. 1.

Videregivelse af fortrolige oplysninger forudsætter, at et fondsmæglerselskab er kriseramt og som følge heraf er trådt i betalingsstandsning, overdrages, er under konkurs, likvidation eller rekonstruktion.

Denne betingelse tilsigter at afgrænse de tilfælde, hvor en videregivelse til Folketingets stående udvalg er særlig relevant for den parlamentariske kontrol. Finanstilsynet og andre myndigheder, herunder især skattemyndighederne, vil i en sådan situation være tæt involveret i af-

viklingen, overdragelsen eller rekonstruktionen m.v. af instituttet.

Til nr. 6

Rigsrevisionen har ved brev af 10. november 1998 til Økonomiministeriet påpeget, at statsrevisorernes status som revisorer af statsregnskabet i henhold til grundloven i sig selv konstituerer hjemmelen til videregivelse af fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet. Rigsrevisionen finder derfor, at statsrevisorerne bør indføjes i loven som berettiget til at modtage de nævnte oplysninger med tavshedspligt til følge.

Rigsrevisionen er indføjet i lovforslaget som berettiget til at modtage fortrolige oplysninger. Der er i den forbindelse tale om at lovfæste den hidtidige praksis, hvorefter Rigsrevisionen kan indhente alle de oplysninger, som er i Finanstilsynets besiddelse, og som skønnes af betydning for udførelsen af Rigsrevisionens arbejde. Baggrunden for den hidtidige praksis er Rigsrevisionens deltagelse i den parlamentariske kontrol med forvaltningen.

Grundloven konstituerer i sig selv en hjemmel for statsrevisorerne til at indhente alle de oplysninger, som er i Finanstilsynets besiddelse, og som skønnes af betydning for udførelsen af statsrevisorernes arbejde. Det findes derfor hensigtsmæssigt også at indføje statsrevisorerne i loven som berettiget til at modtage fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet.

Til nr. 7

Ændringsforslaget indebærer, at partsbegrebet i loven udvides, således at f.eks. kunder i fondsmæglerselskabet bliver betragtet som parter i sager, der vedrører kundernes forhold i fondsmæglerselskabet.

Baggrunden for forslaget er, at det særlige partsbegreb i de gældende finansielle love, der afskærer kunder i et finansielt institut fra rettigeheder, som følger af de almindeligt gældende forvaltningsretlige regler, bør ændres.

De gældende regler indebærer f.eks., at en kunde, der klager over et fondsmæglerselskabs behandling, ikke kan få adgang til nogen oplysninger overhovedet, selv om det faktisk er kundens oplysninger, der danner grundlag for, at Finanstilsynet iværksætter en nærmere undersøgelse af fondsmæglerselskabet. Samme kunde kan heller ikke klage over Finanstilsynets afgø-

relse til Erhvervsankenævnet, da vedkommende ikke betragtes som part, selv om afgørelsen på mange måder også retter sig til kunden. Bestemmelserne rammer såvel private som de mindre erhvervs kunder, der ikke kan indbringe sagen for de private ankenævn, og som derfor er tvunget til at indbringe sagen for domstolene, hvilket både er tidkrævende og økonomisk meget byrdefuldt.

Det er klart, at langt størstedelen af Finanstilsynets afgørelser, f.eks. for så vidt angår krav til sylvens, regnskab m.v., alene involverer de finansielle institutter som parter, men det er forslagsstillernes opfattelse, at det ved afgørelser, der også har virkning for andre end det finansielle institut, bør sikres, at elementære rettigheder som klageadgang og aktindsigt gælder for alle, der berøres af afgørelsen.

Dette synspunkt støttes da også af juridiske eksperter; senest har således advokat, dr.jur. Jan Schans Christensen i »Eneudredning om tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle tilsynslovgivning« på side 167 anført følgende betragtning: »På den anden side har indførelsen af det særlige partsbegreb også medført, at man - uden at det er klart, om man har ønsket denne virkning - i meget vid udstrækning har afskåret Finanstilsynet og Erhvervsankenævnet fra på baggrund af et konkret skøn at tillægge andre end de tilsynsbelagte virksomheder selv partsbeføjelser som f.eks. klageadgang m.v. Dette gælder også, selv om man - som nærmere redegjort for i kapitel V - kan pege på en række situationer, hvor der kunne være anledning til at foretage en konkret afvejning af, om en person af særlige grunde bør tillægges visse partsbeføjelser.«

Følgende anføres endvidere på side 168 i eneudredningen: »Måtte man finde en ændring af det særlige partsbegreb betimelig, taler meget derfor for, at man ikke skal vende tilbage til det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb, men snarere finde et andet afgrænsningskriterium end det i dag anvendte. Overvejelser om et ændret, men fortsat begrænset partsbegreb bør formentlig inddrage en konkret vurdering, tilfælde for tilfælde, af behovet for tildeling af (visse) partsbeføjelser til andre berørte interesser end de tilsynsbelagte virksomheder. Sådanne overvejelser kunne måske mest hensigtsmæssigt ske under medvirken af de berørte branche- og forbrugerorganisationer som led i en mere overordnet vurdering af det klagesystem, som findes i

den finansielle sektor. Under alle omstændigheder bør man efter min opfattelse - om ikke andet så af ordensmæssige grunde - præcisere i tilsynslovene, at den, til hvem en af Finanstilsynet truffet afgørelse retter sig, naturligvis har partsstatus i relation til afgørelsen, også selv om den pågældende ikke er en tilsynsbelagt virksomhed.«

Forslaget indebærer, at det ikke kun er fondsmæglerselskabet, der anses som part i de sager, hvori Finanstilsynet træffer afgørelser, men at tillige andre, som f.eks. kunder i fondsmæglerselskabet, som Finanstilsynets afgørelse retter sig til, er parter i forhold til sagen.

Partsstatus betyder, at de gældende forvaltningsretlige regler om partshøring, aktindsigt og klageadgang også finder anvendelse for disse. Dette betyder f.eks., at klageren skal betragtes som part i de tilfælde, hvor Finanstilsynet på baggrund af en konkret klage iværksætter en undersøgelse af, hvorvidt et fondsmæglerselskab lever op til reglerne om god værdipapirhandelskik.

Kunder, der på grund af en afgørelse fra Finanstilsynet bliver berørt af afgørelsen - selv om selve afgørelsen formelt set alene er rettet mod instituttet - skal også betragtes som part.

Det må i øvrigt i de enkelte sager bero på en konkret vurdering af sagen, herunder afgørelsens art, hvem der i den enkelte sag efter den foreslåede bestemmelse skal betragtes som parter. Det bemærkes dog, at kunder, der efter forvaltningslovens almindelige partsbegreb ikke ville kunne opnå partsstatus, heller ikke efter lovforslagets bestemmelser vil kunne få det, ligesom det heller ikke er alle, der har en »interesse« i en sag, der vil kunne opnå partsstatus.

Til nr. 8

Advokat, dr.jur. Jan Schans Christensen anfører i sin eneudredning, side 144:

»Erhvervsankenævnet har imidlertid yderligere fastslået, at selv hvor Finanstilsynet på baggrund af en konkret klage iværksætter en undersøgelse vedrørende et pengeinstituts overholdelse af god pengeinstitutpraksis, bliver den, som har indgivet klagen, ikke part i sagen vedrørende undersøgelsen. Han eller hun har dermed ikke krav på at få aktindsigt i, endsi ge ret til at fremsætte sine bemærkninger til, den redegørelse fra pengeinstituttet, som Finanstilsynet indhenter foranlediget af klagen. Og han eller hun har dermed heller ikke mulighed for at vurdere, om og

i hvilket omfang Finanstilsynet forfølger sagen, eller for at påklage Finanstilsynets afgørelse, hvis Finanstilsynet efter at have foretaget sin undersøgelse ikke finder anledning til at foretage sig yderligere over for pengeinstituttet.«

Den foreslåede bestemmelse åbner mulighed for, at Finanstilsynet under særlige omstændigheder tillige kan give kunder m.fl. en eller flere partsbeføjelser. Anvendelsen af bestemmelsen forudsætter, at der er tale om en sag, der vedrører tilsynet med, at fondsmæglerselskaber drives i overensstemmelse med god værdipapirhandelsskik, jf. § 3 i lov om værdipapirhandel m.v., samt at sagen har en direkte og væsentlig betydning for den pågældende. Partsbeføjelser efter denne bestemmelse kan ikke tilkendes juridiske og fysiske personer i deres egenskab som nævnt i stk. 2 og 3.

Finanstilsynet er ikke klageinstans for kunders klager over fondsmæglerselskaber. Kunder kan få deres klager over et fondsmæglerselskab behandlet ved domstolene. Langt de fleste kundeklager henhører under domstolene, allerede fordi klagen vedrører forhold uden for Finanstilsynets kompetence, f.eks. formueretlige tvister.

Finanstilsynet kan således kun skride ind over for en generel eller principiel adfærd i strid med god værdipapirhandelsskik, hvis der er tale om en praksis fra fondsmæglerselskabernes side og ikke blot en adfærd i et enkeltstående tilfælde. Der kan dog forekomme tilfælde, hvor det påklagede forhold kan tages op af tilsynet på baggrund af et enkeltstående tilfælde, forudsat at tilfældet er udtryk for en generel adfærd i strid med redelig værdipapirhandelsskik.

Når Finanstilsynet har taget en sag op vedrørende god værdipapirhandelsskik, har det hidtil alene været det berørte fondsmæglerselskab, som blev inddraget som part i sagen. Da det imidlertid ikke kan afvises, at der i konkrete sager af den her omhandlede beskaffenhed kan være forhold, som har direkte og væsentlig betydning for en kunde m.fl., foreslås det med denne bestemmelse, at der tillægges tilsynet adgang til gennem et konkret skøn inden for rammerne af bestemmelsen - at tillægge kunden m.fl. visse partsbeføjelser.

Det forhold, at sagen skal have væsentlig betydning for kunden m.fl., er udtryk for, at der skal indlægges et væsentlighedskriterium i tilsynets skøn.

Ved vurderingen af, om partsbeføjelser skal gives, skal Finanstilsynet foretage en afvejning af f.eks. kundens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter og hensynet til beskyttelsen af fortrolige oplysninger om de virksomheder, der er under tilsyn.

Endelig skal Finanstilsynet foretage en afgrænsning af, hvilken del af sagen der vedrører den pågældende. Tildeling af partsbeføjelser efter stk. 4 forudsætter, at sagen kan afgrænses.

Da Finanstilsynet selv er nærmest til at foretage en afvejning af de berørte interesser, foreslås det, at kompetencen til at træffe afgørelse om en eller flere partsbeføjelser ligger hos Finanstilsynet.

I tilfælde, hvor Finanstilsynet har taget en sag op vedrørende et fondsmæglerselskabs overholdelse af god værdipapirhandelsskik, og hvor klageren ikke tillægges en eller flere partsbeføjelser, vil tilsynet holde klageren underrettet om sagens eventuelle videre forløb, i det omfang tavshedspligten giver mulighed herfor.

Finanstilsynets afslag på at tage en sag op efter generalklausulen om god værdipapirhandelsskik, jf. værdipapirhandelslovens § 3, kan indbringes for Erhvervsankenævnet, jf. denne lovs § 34. Det samme gælder, for så vidt angår tilsynets afgørelser om tildeling af partsbeføjelser. Tilsynet vil indrette sin praksis herefter og i øvrigt tilrettelægge den interne koordination, så den sikrer en ensartet praksis.

Til nr. 9

For at undgå lovgivning med tilbagevirkende kraft gælder den udvidede adgang til partsstatus og partsbeføjelser i henhold til bestemmelsens stk. 2-4 alene i forhold, hvor Finanstilsynets afgørelser træffes efter den 8. oktober 1998.

Til nr. 10

Ved lovforslagets § 2, nr. 2, ophæves § 21, stk. 2, i lov nr. 476 af 10. juni 1997 om investeringsforeninger og specialforeninger. Som konsekvens heraf udgår henvisningen i samme lovs § 22, stk. 1, til § 21, stk. 2.

Til nr. 11

Der henvises til bemærkningerne til nr. 3, idet de tilsynsbelagte institutter i denne lov dog er investeringsforeninger og specialforeninger.

Til nr. 12

Der henvises til bemærkningerne til nr. 4, idet de tilsynsbelagte institutter i denne lov dog er investeringsforeninger og specialforeninger.

Til nr. 13

Der henvises til bemærkningerne til nr. 5, idet de tilsynsbelagte institutter i denne lov dog er investeringsforeninger og specialforeninger.

Til nr. 14

Der henvises til bemærkningerne til nr. 6.

Til nr. 15

Der henvises til bemærkningerne til nr. 7, idet de tilsynsbelagte institutter i denne lov dog er investeringsforeninger og specialforeninger.

Til nr. 16

Advokat, dr.jur. Jan Schans Christensen anfører i sin eneudredning, side 144:

»Erhvervsankenævnet har imidlertid yderligere fastslået, at selv hvor Finanstilsynet på baggrund af en konkret klage iværksætter en undersøgelse vedrørende et pengeinstituts overholdelse af god pengeinstitutpraksis, bliver den, som har indgivet klagen, ikke part i sagen vedrørende undersøgelsen. Han eller hun har dermed ikke krav på at få aktindsigt i, endsiige ret til at fremsætte sine bemærkninger til, den redegørelse fra pengeinstituttet, som Finanstilsynet indhenter foranlediget af klagen. Og han eller hun har dermed heller ikke mulighed for at vurdere, om og i hvilket omfang Finanstilsynet forfølger sagen, eller for at påklage Finanstilsynets afgørelse, hvis Finanstilsynet efter at have foretaget sin undersøgelse ikke finder anledning til at foretage sig yderligere over for pengeinstituttet.«

Den foreslåede bestemmelse åbner mulighed for, at Finanstilsynet under særlige omstændigheder tillige kan give kunder m.fl. en eller flere partsbeføjelser. Anvendelsen af bestemmelsen forudsætter, at der er tale om en sag, der vedrører tilsynet med, at en investeringsforening eller en specialforening drives i overensstemmelse med god værdipapirhandelsskik, jf. § 3 i lov om værdipapirhandel m.v., samt at sagen har en direkte og væsentlig betydning for den pågældende. Partsbeføjelser efter denne bestemmelse kan ikke tilkendes juridiske og fysiske personer i deres egenskab som nævnt i stk. 2 og 3.

Finanstilsynet er ikke klageinstans for kunders klager over investeringsforeninger eller specialforeninger. Kunder kan få deres klager over en investeringsforening eller en specialforening behandlet ved domstolene. Langt de fleste kundeklager henhører under domstolene, allerede fordi klagen vedrører forhold uden for Finanstilsynets kompetence, f.eks. formueretlige tvister.

Finanstilsynet kan således kun skride ind over for en generel eller principiel adfærd i strid med god værdipapirhandelsskik, hvis der er tale om en praksis fra fondsmæglerselskabernes side og ikke blot en adfærd i et enkeltstående tilfælde. Der kan dog forekomme tilfælde, hvor det påklagede forhold kan tages op af tilsynet på baggrund af et enkeltstående tilfælde, forudsat at tilfældet er udtryk for en generel adfærd i strid med redelig værdipapirhandelsskik.

Når Finanstilsynet har taget en sag op vedrørende god værdipapirhandelsskik, har det hidtil alene været den berørte investeringsforening eller specialforening, som blev inddraget som part i sagen. Da det imidlertid ikke kan afvises, at der i konkrete sager af den her omhandlede beskaffenhed kan være forhold, som har direkte og væsentlig betydning for en kunde m.fl., foreslås det med denne bestemmelse, at der tillægges tilsynet adgang til - gennem et konkret skøn inden for rammerne af bestemmelsen - at tillægge kunden m.fl. visse partsbeføjelser.

Det forhold, at sagen skal have væsentlig betydning for kunden m.fl., er udtryk for, at der skal indlægges et væsentlighedskriterium i tilsynets skøn.

Ved vurderingen af, om partsbeføjelser skal gives, skal Finanstilsynet foretage en afvejning af f.eks. kundens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter og hensynet til beskyttelsen af fortrolige oplysninger om de virksomheder, der er under tilsyn.

Endelig skal Finanstilsynet foretage en afgrænsning af, hvilken del af sagen der vedrører den pågældende. Tildeling af partsbeføjelser efter stk. 4 forudsætter, at sagen kan afgrænses.

Da Finanstilsynet selv er nærmest til at foretage en afvejning af de berørte interesser, foreslås det, at kompetencen til at træffe afgørelse om en eller flere partsbeføjelser ligger hos Finanstilsynet.

I tilfælde, hvor Finanstilsynet har taget en sag op vedrørende en investeringsforenings eller specialforenings overholdelse af god værdipa-

pirhandelsskik, og hvor klageren ikke tillægges en eller flere partsbeføjelser, vil tilsynet holde klageren underrettet om sagens eventuelle videre forløb, i det omfang tavshedspligten giver mulighed herfor.

Finanstilsynets afslag på at tage en sag op efter generalklausulen om god værdipapirhandelskik, jf. værdipapirhandelslovens § 3, kan indbringes for Erhvervsankenævnet, jf. denne lovs § 84. Det samme gælder, for så vidt angår tilsynets afgørelser om tildeling af partsbeføjelser. Tilsynet vil indrette sin praksis herefter og i øvrigt tilrettelægge den interne koordination, så den sikrer en ensartet praksis.

Til nr. 17

For at undgå lovgivning med tilbagevirkende kraft gælder den udvidede adgang til partsstatus og partsbeføjelser i henhold til bestemmelsens stk. 2-4 alene i forhold, hvor Finanstilsynets afgørelser træffes efter lovforslagets fremsættelse.

Til nr. 18

Bestemmelsen bør udgå, idet de skattemæssige konsekvenser af en ophævelse af lov indeholdende indskrænkninger i adgangen til om sætning af præmieobligationer m.m. ikke synes at være velovervejede.

René Skau Johansen (S) Bjarne Laustsen (S) Ole Vagn Christensen (S)

Claus Larsen-Jensen (S) Frode Sørensen (S) nfm. Christine Antorini (SF) Sonja Albrink (CD)

Morten Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL) Svend Erik Hovmand (V) Pia Larsen (V)

Kim Andersen (V) Mariann Fischer Boel (V) fmd. Pernille Sams (KF) Kirsten Jacobsen (FP)

Egil Møller (DF) Ole M. Nielsen (KRF)